

**МИНИМАЛНИ СОЦИАЛНИ СТАНДАРТИ И ТЯХНАТА СЪЩНОСТ,
СРАВНЕНИ СЪС СОЦИАЛНИТЕ СТАНДАРТИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Доц. д-р Иван Грозданов

*Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методии”,
катедра „Организация и методология на социалните дейности”, филиал - Враца
ТП на НОИ – Враца*

Резюме:

В статията се разглежда социалната работа като съвкупност от дейности от социален, икономически, психологически, педагогически и криминологически характер, чиято основна цел е възстановяването и поддържането на личния и обществен статус на индивида с помощта на държавни, недържавни, национални и общински средства.

Ключови думи: *социални, работа, минимални, стандарти*

Въведение

Като *субект* на социалната работа могат да се разглеждат: *държавата, различните видове социални служби, социални работници, социалните работници, работодателите, религиозни и благотворителни, неправителствени и други организации*. Връзката между субектите и обектите на социалната работа се реализира посредством взаимоотношенията регламентирани от правото, традициите, религията, нормите на обществото, а също така посредством разработването на прогнози, стратегии, планове и програми.

Основните, относително самостоятелни подсистеми на социалната работа са:

- работа по безработицата;
- социалното подпомагане;
- работа с децата;
- работа за преодоляване на противообществени прояви на малолетните и непълнолетните;
- работа за преодоляване на наркоманията;
- работа за ограничаване на проституцията;
- работа с лица, които излежават или са изглежали присъди.

Елементи на системата са отделните хора, независимо от тяхната принадлежност към субекта или обекта на управление.

Социалната работа представлява още съвкупност от лица, семейства и групи, които не са в състояние сами да задоволяват основните си жизнени потребности: храна, подслон, топливо, здраве е минимално участие в обществения живот. Към тези групи спадат:

- лица с ниски доходи;
- безработни лица;
- лица над 18 г. с временни и трайни увреждания на психическото и физическото здраве;
- алкохолици, наркомани и др.

Участие взема и Международната организация по труда, която разглежда теми и въпроси, свързани с достойния труд за всички и международните стандарти на труда. Международната организация по труда приема правно обвързващи конвенции, както и препоръки за страните членки, засягащи различни области на трудовото право. Те установяват *минималните стандарти* на основните трудови права, както и други стандарти, регулиращи условията на заетост, труд и социално осигуряване. Доброто в

минималните доходи или стандарти е, че съществуват, но те не решават бедността, но помагат в някои случаи, в които има нужда от някакъв вид грижи. Често пъти достъпът до тези доходи се разглежда като привилегия, вместо като право. Процедурите са дълги, сложни и с много изисквания. Размерът на минималният доход често е под линията на бедността, а би трябвало поне да е равен на тази линия.

Проучванията показват следната шокираща статистика за минималните стандарти в България и другите европейски страни (*минимална заплата в евро*):

- Чехия – 560 EURO
- Румъния – 450 EURO
- Литва – 500 EURO
- България – 300 EURO (*на последно деветнадесето място*).

С тази статистика се застъпва и друга много важна тема, а именно: Социалните стандарти на Европейския съюз.

Понятието „Социална политика на Европейския съюз“ се разбира като съвкупност от декларираните цели, активно действие на европейските институции, както и новите механизми и възможности за формулиране, координиране и подпомагане на общите за държавите членки сили в сферата на социалната политика. Важно е да се подчертае, че в сравнение със социалната политика на национално ниво, тази на Европейския съюз има не само различен генезис, но и различни характеристики, обхват и роля.

Социалната политика се осъществява и от разпоредбите на правото на Европейския съюз от Европейския социален фонд и от действията по специфични въпроси, свързани със здравеопазването, бедността и проблемите на инвалидите. Социалната политика на Европейския съюз включва подобряването на условията на труд и жизнен стандарт в държавите членки, функционирането на общия пазар, категоризирането на социалните системи и др. Комисията е оправомощена да развива по-тясно сътрудничество между държавите членки относно заетостта, условията на труд, професионалната квалификация, социалното осигуряване и подпомагане и др. Социалната закрила също може да играе ключова роля за намаляване на бедността и уязвимостта.

БИБЛИОГРАФИЯ:

1. Караиванова, В. и др. Информационен бюлетин на НОИ, София, 2013
2. Мръчков, В. и др., Коментар на Кодекса за задължително обществено осигуряване, ИК Труд и Право, София, 2000
3. Симеонов, Димитър и др. Динамика и пространствени измерения на професионалната реализация на медицинските кадри в България / Петя Кънчева - В: ДВНАДЕСЕТА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ „България, българите и Европа – мит, история и съвремие“, Секция "География", Велико Търново, 2017, Ред. Николай Кънев и др. В. Търново, УИ "Св. св. Кирил и Методий", с. 262-271. ISSN: 978-619-208-125-6.
4. Георгиев, З., Пл. Йорданов, Теория на социалното осигуряване, АИ „Ценов“, Свищов, 2001
5. Симеонов, Димитър. Опит за обяснение на социологизацията в българската география - В: Годишник на Историческия факултет на Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", Изследвания в чест на 60-годишнината на проф. доктор на историческите науки Иван Тютюнджиев, Велико Търново, Година I (XXXIII), 2017, с. 826-836, В. Търново, УИ "Св. св. Кирил и Методий", 2018. ISBN 2603-3534.

6. Симеонов, Димитър и др. Пространствено-корелационен анализ между съвременното висше образование и териториалните общности в България / Десислава Симеонова - - В: Сборник с доклади от научна конференция „Регионална икономика и устойчиво развитие“, организирана от Научноизследователски институт при Икономически университет, Варна, 7 ноември 2017, Том 1, 623 с. Варна: Изд. „Наука и икономика“, 2018, с. 424-434, ISBN 978-954-21-0956-3. COBISS.BG-ID 1289164772 [Инд./Реф. в: RePEc - Research Papers in Economics]
7. К. Стефанова, П. Добрилова, Мотивираност и нагласа на медицинската сестра за повишаване ефективността на промотивните и профилактични дейности в първичната медицинска помощ, Втора научна конференция с международно участие «Здравето – предизвикателство пред професионалистите по здравни грижи», Сборник доклади, Враца, ISBN 978-619-7491-04-3, ЦМБ, МУ - София, 2019, 79-82
8. Симеонов, Димитър и др. Сравнителна характеристика на здравната инфраструктура и обслужване между България и Румъния / Петя Кънчева - - В: SocioBrains International Scientific Refereed Online Journal. Conference with International Participation "Geography, Regional Development and Education" 3-4 November, 2017., с. 102-107. ISSN 2367-5721
9. Pavlinka Petkova Dobrilova, Health education as factor in improving public health, International Scientific Publications: Educational Alternatives, 2019, Volume 17, ISSN 1314-7277, www.sciencebg.net, 268-275
10. Христосков, Й., Социално осигуряване – Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2018
11. Христосков, Й., Реформите в социалното осигуряване (предизвикателства и решения), изд. на ВУЗФ, София, 2010